

تعبیر «تکفیر» در قرآن به فعل و عمل باز می‌گردد نه فرد

در قرآن با واژه‌هایی درباره کفر و تکفیر برخورد می‌کنیم که این تعبیر به فعل و عمل باز می‌گردد و نه خود فرد؛ آنگونه که تکفیری‌ها به صراحت پیروان مذاهب را کافر می‌خوانند.

در قرآن با واژه‌هایی درباره کفر و تکفیر برخورد می‌کنیم که این تعبیر به فعل و عمل باز می‌گردد و نه خود فرد؛ آنگونه که تکفیری‌ها به صراحت پیروان مذاهب را کافر می‌خوانند.

شیخ «علاءالدین زعتری»، نماینده مفتی اعظم سوریه، دبیر اداره فتوا و تدریس دینی وزارت اوقاف این کشور و مدرس مرکز حضرت زینب(س) سوریه، در گفت‌وگو با خبرگزاری بین‌المللی قرآن(ایکنا) با بیان این مطلب گفت: باید به این نکته مهم توجه کرد که تکفیر با شناخت کامل در ارتباط است و آنچه کفر خوانده می‌شود، پس از شناخت کامل فرد از حقیقت رخ می‌دهد و در غیر این صورت نمی‌توان نام آن را کفر گذاشت.

وی در توضیح بیشتر این مطلب گفت: اسلام واژه کفر را برای هر فردی که منکر دین اسلام باشد، به کار نبرده است، تنها افرادی که پس از شناخت کامل دین مبین اسلام و پی بردن به حقانیت آن باز هم بر رد آن اصرار کنند، کافر هستند، در نتیجه افرادی که از روی جهل و نادانی و عدم شناخت اسلام درصدد رد آن برآیند، از نظر اسلام کافر نیستند.

علاءالدین زعتری درباره دلایل رشد سریع جریان‌های تکفیری و توسعه روز به روز آنها تبیین کرد: این امر آنگونه که بعضی‌ها فکر می‌کنند، معلول آموزه‌های دین اسلام نیست؛ بلکه هرگاه فردی قرائت ناقصی از شریعت اسلامی داشته باشد و به دنبال تکمیل شناخت خود بر نیاید، فکر می‌کند که بر تمام دین و آموزه‌های آن تسلط یافته و به خود اجازه خواهد داد تا دیگران را ارزیابی و در نتیجه تکفیر کند.

دبیر اداره صدور فتوا در سوریه تصریح کرد: اسلام یک کل منسجم است و نمی‌توان بخشی از آن را گرفت و بخش دیگر را دور انداخت و تکفیر در اصل ناشی از شناخت و درک ناصحیح آموزه‌های اسلام و قرآن است.

علاءالدین زعتری با اشاره به اینکه در قرآن با واژه‌هایی درباره کفر و تکفیر برخورد می‌کنیم که مراد از این تعبیر، فعل و عمل افراد است و نه خود فرد و شخص؛ آنگونه که تکفیری‌ها به صراحت پیروان مذاهب را کافر می‌خوانند، گفت: باید به این نکته نیز توجه داشت که کفر تنها پس از شناخت کامل حقیقت اتفاق می‌افتد و در صورتی که رد دین، ناشی از نادانی و شناخت ناقص حقیقت باشد، نمی‌توان آن را کفر دانست و به همین خاطر گفته می‌شود، معرفی حقیقت کامل دین به مردم، مسئولیت علما و اندیشمندان در دوران معاصر است.

شیخ علاءالدین زعتری درباره اهمیت و ضرورت تحقق وحدت اسلامی برای مقابله با جریان‌های تکفیری به این مطلب اشاره کرد و گفت: قرآن کریم برای این نازل شده تا مردم را در اعتقادات و خدمت به انسانیت متحد و یکسان سازد.

وی اضافه کرد: منظور ما از وحدت این نیست که امت اسلامی به یک شکل واحد با تفکر و اندیشه واحد روی آورد بلکه منظور این است که امت اسلامی با تمام گرایش‌های متنوع خویش به سوی یک هدف واحد و یکسان حرکت کند و در نتیجه چنین نگرشی، فرزندان این امت می‌توانند با هم اختلاف نظر داشته باشند و روش‌های مختلفی را برای خویش برگزینند، اما در هدف خویش که همان پیروی از ذات اقدس الهی، خدمت به انسانیت و عمران سرزمین خویش است، متحد و همسان باشند.

مدرس مرکز حضرت زینب(س) سوریه در ادامه تصریح کرد: قرآن کریم در بسیاری از آیه‌های خود ما را به وحدت امر می‌کند، در حالی که در دوران معاصر گروه‌های تکفیری که ادعای تبعیت و پیروی کامل از قرآن را دارند، تمام تلاش خود را می‌کنند تا وحدت اسلامی را از بین برده و تفرقه را در بین مسلمانان گسترش بدهند.

علاءالدین زعتری اظهار داشت: تصور اینکه فردی به صورت همزمان هم به دنبال ایجاد وحدت باشد و هم دیگران را تکفیر کند، ناممکن است، زیرا اگر به سیره و سنت رسول خدا حضرت محمد(ص) مراجعه کنیم، خواهیم دید که ایشان در عین اینکه همه را به وحدت فرا می‌خواندند، هیچگاه کسی را تکفیر نمی‌کردند و در راستای ایجاد وحدت با همگان به نیکی رفتار نمودند و در نتیجه توانستند، همگی را به سوی دین خدا جذب کنند بدون آنکه موجب دوری و بیزاری آنها از این دین الهی بشوند.

وی تأکید کرد: اقدامات تکفیری‌ها در شرایط کنونی نتیجه‌ای جز خدمت به دشمنان و بیزار ساختن مردم جهان از دین مبین اسلام و آموزه‌های آن به بار نخواهد آورد.

به گفته زعتری، دین اسلام سراسر بخشش، رحمت و رأفت است، درحالی‌که تکفیری‌ها این دین بزرگ را به گونه‌ای دیگر برای مردم جهان به تصویر می‌کشند و این سؤال را در ذهن دیگران شکل می‌دهند که چرا پیرو دینی هستید که شما را به کشتن همدیگر تشویق می‌کند و تکفیر را وارد زندگی شما ساخته است؟

نماینده مفتی اعظم سوریه در ادامه این گفت‌وگو در پاسخ به پرسشی درباره راه‌های مقابله با اقدامات جریان‌های تکفیری و گسترش این جریان انحرافی تصریح کرد: آگاهی بخشی مهم‌ترین اقدام در این زمینه است که می‌تواند مانع توسعه اندیشه تکفیری در میان مسلمانان شود.

وی درباره نوع آگاهی موردنیاز و اینکه چگونه می‌تواند مانع رشد اندیشه تکفیری شود، گفت: مردم مسلمان باید واقعیت تکفیری‌ها و اقدامات آن‌ها را همان‌گونه که هست و حاصل می‌شود، ببینند و بشناسند. تکفیری‌ها در واقعیت از میان شیعیان و اهل تسنن نیستند و ارتباطی با این مذاهب ندارند بلکه اندیشه تکفیری به دور از آموزه‌های این دو گرایش مذهبی اسلامی هستند.

علاءالدین زعتری به حدیث منسوب به پیامبر گرامی(ص) که در آن می‌فرمایند «هرگاه فردی، برادر خویش را کافر خطاب کند، یکی از آن دو به عقوبت آن بدی دچار خواهند شد»(یعنی اگر حقیقتاً کافر باشد به عقوبت کفرش و اگر چنین نباشد، فردی که او را چنین خطاب کرده است به عقوبت این اتهام دچار خواهد شد) اشاره و تاکید کرد: تکفیر مسلمانان را از دین خویش دور و غیر مسلمانان را از روی آوردن به آن بیزار می‌سازد.

دبیر اداره صدور فتوا در سوریه در ادامه افزود: مسئله اساسی برای مقابله با جریان تکفیری آگاهی‌بخشی است که با معرفی عینی واقعیت تکفیری‌ها حاصل می‌شود.

علاءالدین زعتری دو گروه را هدف اساسی آگاهی‌بخشی معرفی و تصریح کرد: آگاهی‌بخشی باید دو گروه عمده عوام و اندیشمندان را مدنظر قرار داده و آنها را نسبت به جریان تکفیر هوشیار سازد.

به گفته وی، باید به عوام مردم جامعه تاکید کرد که دین اسلام، پیامبر(ص) و قبله نزد مسلمانان شیعه و سنی یکسان هستند، همچنین مسلمانان در نماز، روزه و حج اتفاق‌نظر دارند و اگر این موارد به عموم مردم آموزش داده شود، آنها دیگر فریب اندیشه تکفیری را نخواهند خورد و از دشمنان دین خود پیروی نخواهند کرد.

استاد علوم دینی اهل سوریه در پایان اظهار داشت: در سطح اندیشمندان نیز باید نشست‌هایی برگزار شود تا در آنها برترین اقدامات و موفق‌ترین ابزار تحقق آنها مشخص و معین شود و خروجی آنها راه‌هایی برای پایان بخشیدن به این بحران بزرگ جهان اسلام باشد.